

Model

Reglement van Orde

te gebruiken voor ruimtelijke kwaliteitsteams

WZNH

adviseurs ruimtelijke kwaliteit

Model

Reglement van Orde

te gebruiken voor ruimtelijke kwaliteitsteams

WZNH

adviseurs ruimtelijke kwaliteit

Alkmaar, mei 2014

Veel gemeenten kiezen ervoor de advisering over de integrale ruimtelijke kwaliteit voor een specifiek project of thema in handen te leggen van een kwaliteitsteam. WZNH krijgt regelmatig vragen van gemeenten die zo'n team willen oprichten. Hoe doe je dat op een goede en effectieve manier, welke deskundigen kunnen in zo'n team plaatsnemen, welke status moeten de adviezen hebben en hoe verhoudt het team zich tot de welstandscommissie?

Er is geen algemeen antwoord op deze vragen. Kwaliteitsteam is geen vastomlijnd begrip of wettelijke term. Het onderzoek 'Ruimtelijke kwaliteitsteams in Nederland' door Sandra van Assen en José van Campen laat zien dat er geen twee kwaliteitsteams aan elkaar gelijk zijn. Een analyse van negentig actieve teams brengt hen tot de volgende definitie: *een ruimtelijk kwaliteitsteam is een multidisciplinair team van meerdere deskundigen dat adviseert over ruimtelijke opgaven*. Ten aanzien van de overige kenmerken, zoals opdracht, opdrachtgever, werkwijze, status, onafhankelijkheid, openbaarheid, benoemingsprocedure, ligt er weinig vast en is er op allerlei manieren overlap mogelijk met andere vormen van kwaliteitszorg en –borg.

WZNH heeft op basis van dit onderzoek een model voor een reglement van orde voor ruimtelijke kwaliteitsteams ontwikkeld dat maatwerk mogelijk maakt, maar waarmee de opdrachtgever van een kwaliteitsteam wel regelt wat er geregeld moet worden.

De meest voorkomende vormen van specifieke kwaliteitsteams (project- of themagebonden) kunnen met dit model uit de voeten. Voor generieke kwaliteitsteams (vaak in de vorm van brede adviescommissies ruimtelijke kwaliteit) is het reglement van orde voor de WZNH-adviescommissies ruimtelijke kwaliteit meer geschikt. Onder de nieuwe Omgevingswet zal het welstandstoezicht waarschijnlijk niet meer aan wettelijke voorschriften gebonden zijn. Dan kunnen beide modellen worden samengevoegd tot één modelreglement voor alle adviescommissies voor ruimtelijke kwaliteit.

WZNH
adviseurs ruimtelijke kwaliteit
drs. ing. Jef Mühren, directeur WZNH

Lees- en gebruiksaanwijzing

ZWART hoofdtekst
BLAUW in te vullen onderdelen
BRUIN keuzes en specifieke aanvullingen indien van toepassing

Bij invulling kan de nummering van de artikelen wijzigen t.o.v. het model.

Reglement van Orde >naam kwaliteitsteam<

Art. 1	Het kwaliteitsteam
Art. 2	Taak
Art. 3	Samenstelling en lidmaatschap
Art. 4	Relatie met de >naam welstandscommissie of commissie ruimtelijke kwaliteit<
Art. 5	Voorzitter
Art. 6	Secretaris
Art. 7	Adviezen
Art. 8	Besluitvorming
Art. 9	Verslag en evaluatie werkzaamheden
Art. 10	Vergadering en verslaglegging
Art. 11	Onderzoek, ondersteuning en specifieke adviseurs
Art. 12	Vergoedingen
Art. 13	Slotbepalingen

Reglement van Orde >naam kwaliteitsteam<

Overwegende:

Dat het wenselijk is om zaken met betrekking tot >naam kwaliteitsteam< en haar leden vast te leggen in dit reglement van orde.

Besluit:

>Naam vaststeller< het “Reglement van orde >naam kwaliteitsteam<” vast te stellen.

Art. 1 Het kwaliteitsteam

Het >naam kwaliteitsteam< (verder: het kwaliteitsteam) adviseert in opdracht van >naam opdrachtgever< aan >naam van instanties/organen aan wie het kwaliteitsteam adviseert< over zaken met betrekking tot het stimuleren, begeleiden en bewaken van de ruimtelijke kwaliteit bij het uitwerken van >naam beleid of plandocument dat ten grondslag ligt aan de advisering<.

Art. 2 Taak

1. Het kwaliteitsteam heeft als taak er op toe te zien dat (bij de uitvoering van projecten) op een goede manier uitwerking wordt gegeven aan de ruimtelijke kwaliteitsambities en kaders van >naam beleid of plandocument dat ten grondslag ligt aan de advisering<.
2. Het kwaliteitsteam brengt daarvoor gevraagd schriftelijke adviezen uit over >invullen welke documenten en plannen aan het kwaliteitsteam worden voorgelegd.<
3. Het kwaliteitsteam kan ongevraagd schriftelijke adviezen uitbrengen over zaken die naar haar mening de ruimtelijke kwaliteiten raken zoals deze in >naam beleid of plandocument dat ten grondslag ligt aan de advisering< zijn vastgelegd.
4. Het kwaliteitsteam overlegt naar eigen inzicht met alle betrokkenen bij plannen in het gebied en fungeert als klankbord voor >invullen: bijvoorbeeld opdrachtgevers en ontwerpers.<
5. Het kwaliteitsteam levert een bijdrage aan het bevorderen van het maatschappelijk draagvlak voor en het stimuleren van de discussie over de ruimtelijke kwaliteit in het gebied.

Art. 3 Samenstelling en lidmaatschap

1. a. Het kwaliteitsteam bestaat uit onafhankelijke deskundigen op het gebied van:
  - >discipline en eventueel de naam van het lid<
  - >idem (enzovoort)<
- b. Tevens maken de volgende deskundigen uit hoofde van hun functie of als vertegenwoordiger van een organisatie deel uit van het kwaliteitsteam:

- >discipline, functie en eventueel de naam van het lid<
- >idem (enzovoort)<

c. De volgende procesondersteunende leden maken deel uit van het kwaliteitsteam:

- >functie en eventueel de naam van het lid<
- >idem (enzovoort)<

2. Voor de leden zijn de volgende plaatsvervangers aangewezen:
>namen<.
3. De leden genoemd in lid 1 onder a van dit artikel zijn onafhankelijk ten opzichte van >naam opdrachtgever<. Er bestaan geen bindingen of relaties op basis waarvan de adviezen worden beïnvloed.
4. Indien een lid genoemd in lid 1 onder a van dit artikel in enige vorm betrokken is bij een adviesaanvraag, maakt het lid deze betrokkenheid tijdig kenbaar en wordt het advies opgesteld zonder inbreng van het betreffende lid. Van deze stap wordt in het advies melding gemaakt. Indien de voorzitter van het kwaliteitsteam dit nodig acht wordt het betreffende lid vervangen door een invaller.
5. De leden genoemd in lid 1 onder >invullen< van dit artikel worden benoemd door >naam van het orgaan dat de leden benoemt<. Benoemingen gelden voor een periode van >xxx< jaar met een mogelijkheid tot herbenoeming voor een periode van nog een maal >xxx< jaar.
6. De leden genoemd in lid 1 onder >invullen< worden door de verantwoordelijke dienst aangewezen.
7. De leden kunnen tussentijds ontslag nemen. Zij doen daarvan >xxx< maanden voorafgaand aan het ontslag schriftelijk mededeling aan de secretaris van het kwaliteitsteam, die maatregelen treft om in de vacature te voorzien.
8. Het kwaliteitsteam als geheel, of de afzonderlijke leden, kan/kunnen door >naam van het orgaan dat de leden benoemt< ontheven worden van haar/hun taak.

Toelichting artikel 3:

Art.3 lid 1a

Het gaat hier om de onafhankelijke leden (zie ook lid 3 en 4 van dit artikel); waaronder ook een lid van de welstandscommissie of commissie ruimtelijke kwaliteit kan vallen.

Art. 3 lid 1b

Indien van toepassing. Dit zijn deskundige leden die in juridische zin niet als onafhankelijk gelden, bijvoorbeeld leden die deel uitmaken van of werken onder de verantwoordelijkheid van één van de betrokken partijen of die belang hebben bij de te behandelen adviezen. Ook een supervisor, coördinerend architect of stads- of provinciaal bouwmeester valt in deze categorie.

Art. 3 lid 1c

Indien van toepassing. Dit zijn bijvoorbeeld de projectleider en de secretaris of een coördinerend ambtenaar, voor zover deze officieel lid van het kwaliteitsteam zijn (zo niet, zie artikelen 6 en 11).

Art. 3 lid 2

Indien van toepassing. Zo niet, alternatieve tekst opnemen, bijvoorbeeld: De leden van het kwaliteitsteam kunnen zich niet incidenteel laten vervangen, tenzij anders wordt besloten door de voorzitter van het kwaliteitsteam. Bij afwezigheid van een lid consulteert de voorzitter en/of de secretaris dit lid zodat zijn of haar mening in het advies kan worden meegenomen.

Art. 4 Relatie met de >naam welstandscommissie of commissie ruimtelijke kwaliteit<

1. Een van de leden genoemd in lid 1 onder a van artikel 3 is tevens benoemd als lid van de >naam welstandscommissie of commissie ruimtelijke kwaliteit<.
2. Dit lid is verantwoordelijk voor het contact en de consistentie van de advisering tussen het kwaliteitsteam en de >naam welstandscommissie of commissie ruimtelijke kwaliteit<. Het lid rapporteert minimaal twee maal per jaar aan deze commissie en stelt de commissie in ieder geval terstond op de hoogte van beleidswijzigingen in de praktijk van het kwaliteitsteam.
3. **Keuze:** Hij of zij brengt het advies van het kwaliteitsteam in als preadvies aan de >naam welstandscommissie of commissie ruimtelijke kwaliteit<, en draagt er zorg voor dat de >naam welstandscommissie of commissie ruimtelijke kwaliteit< bij de formele advisering tijdens de vergunningprocedure, kan adviseren in lijn met het advies van het kwaliteitsteam.
Of: Dit lid heeft de bevoegdheid om onder verantwoordelijkheid van de welstandscommissie het formele welstandsadvies te geven en dit desgewenst te combineren met het advies van het kwaliteitsteam. Het betreffende lid is hierbij verantwoordelijk voor de deugdelijkheid van het welstandsadvies.
4. Dit lid is te allen tijde gerechtigd om een advies van het kwaliteitsteam aan te houden om ruggespraak met de welstandscommissie te houden.

Toelichting artikel 4:

Art. 4

Een eventuele koppeling van kwaliteitsteamadvies en welstandsadvies moet juridisch goed worden vastgelegd omdat het welstandsadvies aan wettelijke vereisten is gebonden. Volgens artikel 6.2 lid 1 van het Bor mag alleen de door de gemeenteraad benoemde welstandscommissie (of stadsbouwmeester) het welstandsadvies geven. Koppeling tussen kwaliteitsteamadvies en welstandsadvies kan via een preadvies of via een bevoegdheid om namens de commissie te adviseren. Aanbevolen wordt om de afspraken ook vast te leggen in de notulen van de welstandscommissie. Ten aanzien van de koppeling van kwaliteitsteamadvies en welstandsadvies is speciale aandacht is nodig voor kwaliteitsteams die in opdracht van een publiekprivate samenwerkingsorganisatie werken. De positie van de welstandscommissie als onafhankelijk adviesorgaan van het gemeentebestuur dient dan expliciet te worden gewaarborgd. De randvoorwaarden daarvoor zijn:

- deelname van een lid van de welstandscommissie aan het kwaliteitsteam geschiedt op basis van een schriftelijk verzoek door het betrokken gemeentebestuur aan de welstandscommissie;

- het formele en wettelijk gefundeerde welstandsadvies bij de vergunningaanvraag blijft gehandhaafd (desgewenst te geven door het betrokken commissielid onder verantwoordelijkheid van de commissie);

- de honorering van het betrokken welstandscommissielid voor werkzaamheden in het kwaliteitsteam is voor rekening van het betrokken gemeentebestuur; en niet voor de pps-organisatie.

Naar verwachting wordt onder de nieuwe Omgevingswet de integrale advisering over ruimtelijke kwaliteit eveneens voorbehouden aan één door de gemeenteraad benoemde adviescommissie, zodat ook dan juridische koppeling van de advisering noodzakelijk is.

Art. 5 Voorzitter

1. Een van de leden wordt door >naam van het orgaan dat de voorzitter aanwijst< aangewezen als voorzitter van het kwaliteitsteam.
2. De voorzitter is verantwoordelijk voor het functioneren van het kwaliteitsteam, bewaakt de deugdelijkheid van de advisering in

brede zin en draagt zorg voor een goede sfeer en respectvolle benadering van bezoekers van het kwaliteitsteam.

3. De voorzitter onderhoudt de contacten met de pers en andere belangstellenden en informeert hierover zo nodig >naam opdrachtgever van het kwaliteitsteam<.
4. Bij afwezigheid van de voorzitter wordt zijn functie waargenomen door >invullen<.

Art. 6 Secretaris

1. **Keuze:** Aan het kwaliteitsteam wordt door >naam opdrachtgever van het kwaliteitsteam< een secretaris toegevoegd, die geen lid is van het team.
Of: Eén van de leden van het team wordt door >naam opdrachtgever van het kwaliteitsteam< benoemd als secretaris.
2. De secretaris is het eerste aanspreekpunt voor het kwaliteitsteam. Hij of zij vervult – onder regie van de voorzitter – in ieder geval de volgende taken: bewaken van het proces en de financiën, *opstellen van de agenda en notulen, maken van afspraken met bezoekers, afhandelen van de advisering van het kwaliteitsteam, opstellen van het jaarverslag en organiseren van evaluatiegesprekken.*
3. Bij afwezigheid van de secretaris wordt zijn functie waargenomen door >naam<.

Art. 7 Adviezen

1. De >naam opdrachtgever van het kwaliteitsteam< vraagt advies aan kwaliteitsteam over alle zaken die samenhangen met de taak van kwaliteitsteam. De adviesvraag wordt duidelijk geformuleerd en voorzien van alle benodigde informatie.
2. De adviezen komen tot stand in overleg tussen de leden van het kwaliteitsteam. De leden zijn gezamenlijk verantwoordelijk voor de kwaliteit van de adviezen en zorgen ervoor dat de adviezen naar inhoud en wijze van totstandkoming deugdelijk zijn.
3. Om een advies uit te brengen moeten tenminste >xxx< leden van het kwaliteitsteam **of hun plaatsvervangers** aanwezig zijn.
4. Alle aanwezige leden **dan wel hun plaatsvervangers** brengen één stem uit omtrent het uit te brengen advies. Het kwaliteitsteam beslist omtrent het uit te brengen advies bij meerderheid van stemmen. Bij staking van de stemmen wordt de zienswijze van de voor- en tegenstanders in het advies opgenomen.
5. De adviezen en overige stukken van het kwaliteitsteam worden uitgebracht onder het logo of kenmerk van >invullen< en ondertekend door >invullen<.
6. De adviezen en overige stukken van het kwaliteitsteam worden na de ondertekening verzonden aan: >invullen<.

7. Na ondertekening zijn de adviezen en overige stukken van het kwaliteitsteam openbaar.
8. Het kwaliteitsteam kan de advisering onder haar verantwoordelijkheid overlaten aan een of meerdere daartoe aangewezen leden. Dit geldt voor adviezen waarvan het betreffende lid de mening van het kwaliteitsteam als bekend veronderstelt. Bij enige vorm van twijfel legt het betreffende lid/de leden het advies voor aan het kwaliteitsteam. Voor afdoening onder verantwoordelijkheid gelden dezelfde reglementen als voor advisering door het kwaliteitsteam; dit met uitzondering van artikel 7 lid 3 en 4.

Toelichting artikel 7:

Art.7 lid 7

Openbaarheid heeft de voorkeur en is bij welstandadvisering verplicht.

Art. 8 Besluitvorming

1. De adviezen van het kwaliteitsteam zijn niet bindend maar wel zwaarwegend.
2. De >naam van instanties/organen aan wie het kwaliteitsteam adviseert< kan op inhoudelijke grond of andere redenen afwijken van de adviezen. Indien wordt afgeweken dan wordt dit in de beslissing gemotiveerd, en wordt het kwaliteitsteam hiervan op de hoogte gesteld.

Art. 9 Verslag en evaluatie van de werkzaamheden

1. Het kwaliteitsteam stelt tenminste >frequentie invullen< een verslag op van haar werkzaamheden, waarin tenminste aan de orde komt op welke wijze het kwaliteitsteam te werk is gegaan, hoe in de advisering toepassing is gegeven aan de ruimtelijke kwaliteitsambities en kaders van >naam beleid of plandocument dat ten grondslag ligt aan de advisering<, en welke specifieke thema's of actiepunten het kwaliteitsteam de komende periode extra aandacht zal geven.
2. Het kwaliteitsteam heeft tenminste >frequentie invullen< een evaluerend overleg met >naam opdrachtgever van het kwaliteitsteam<.

Art. 10 Vergaderingen en verslaglegging

1. De voorzitter en de secretaris van het kwaliteitsteam stellen in overleg de vergaderfrequentie en de vergaderdata vast.
2. Het kwaliteitsteam vergadert openbaar tenzij >naam opdrachtgever< - al dan niet op verzoek van de aanvrager – een verzoek doet tot niet-openbare vergadering omdat daartoe op grond van artikel 10 van de Wet openbaarheid van bestuur klemmende redenen zijn.
3. De leden van het kwaliteitsteam betrouwen geheimhouding met betrekking tot vertrouwelijk overlegde stukken en hetgeen vertrouwelijk besproken is tijdens de vergadering.

4. Belanghebbenden hebben het recht om bij de behandeling van een plan een toelichting te geven, mits een verzoek hiertoe voorafgaand aan de vergadering kenbaar is gemaakt aan >invullen<. De toelichting wordt gegeven voorafgaand aan de beraadslaging door het kwaliteitsteam en bedraagt maximaal >xxx< minuten, tenzij anders wordt afgesproken.

Eventueel toevoegen bij artikel 10:

Art. 10 lid 1

De vergaderdata en de agenda van een vergadering worden door de secretaris tijdig bekendgemaakt in een van overheidswege uitgegeven blad, een dagblad, nieuwsblad of huis-aan-huisblad, dan wel op een andere geschikte wijze.

Art. 11 Onderzoek, ondersteuning en specifieke adviseurs

1. Indien de aard van een adviesvraag daartoe aanleiding geeft kan >naam opdrachtgever< op ad hoc of permanente basis specifieke deskundigen als adviseur of ondersteuner van het kwaliteitsteam aanstellen.
2. Indien de aard van een adviesvraag daartoe aanleiding geeft kan het kwaliteitsteam op eigen initiatief een specifieke deskundige als adviseur raadplegen of een onderzoek doen instellen (mits passend in het budget).
3. De adviseur of ondersteuner is geen lid van het kwaliteitsteam, hij of zij geeft een toelichting of een visie maar neemt geen deel aan de beraadslaging en heeft geen stemrecht.

Art. 12 Vergoedingen

1. De leden van het kwaliteitsteam genoemd in lid 1 onder a van artikel 3 genieten een vergoeding overeenkomstig >naam van een eventuele vergoedingsregeling<. In de vergoeding zijn alle onkosten inbegrepen. De vergoedingen worden per >xxx< uitbetaald.

Toelichting bij artikel 12:

Hier de vergoedingsregeling opnemen, desgewenst gespecificeerd voor de verschillende categorieën uit artikel 3.

Art. 13 Slotbepalingen

1. In alle gevallen waarin dit reglement niet voorziet, beslist >invullen wie namens de opdrachtgever beslist<.
2. De citeerregel van dit reglement is “Reglement van orde >naam kwaliteitsteam<”.
3. De algemene bekendmaking van het “Reglement van orde >naam kwaliteitsteam<” heeft plaatsgevonden in >invullen< op >datum bekendmaking<.
4. Het “Reglement van orde >naam kwaliteitsteam<” treedt in werking op de eerste dag na bekendmaking.

Aldus vastgesteld in de vergadering van >naam vaststeller< op >datum<.

Colofon

Model Reglement van Orde, te gebruiken voor ruimtelijke kwaliteitsteams

WZNH kan niet aansprakelijk worden gesteld voor eventuele tekortkomingen bij de toepassing van het model.

Auteur: drs. José van Campen en drs. ing. Jef Mühren

Uitgave: Alkmaar, mei 2014, WZNH adviseurs ruimtelijke kwaliteit, Emmastraat 111, 1814 DP Alkmaar

WZNH adviseurs ruimtelijke kwaliteit

WZNH is de onafhankelijke en niet-commerciële adviseur op gebied van ruimtelijk kwaliteitsbeleid in Noord-Holland.

WZNH:

- adviseert de Noord-Hollandse gemeenten;
- organiseert professionele adviescommissies voor welstand, monumenten en ruimtelijke kwaliteit;
- begeleidt ontwerpprocessen door middel van supervisie of kwaliteitsteams;
- ondersteunt het opstellen van beleid en ontwerpuitgangspunten;
- faciliteert activiteiten en programma's;
- werkt vanuit een multidisciplinair netwerk van geregistreerde ontwerpers.

WZNH is deskundig, objectief, betrokken en servicegericht. WZNH werkt samen met ruim 200 professionals in het Team Ruimtelijke Kwaliteit Nederland.

*Nieuwsgierig wat WZNH uw gemeente kan bieden?
Neem dan contact met ons op via onderstaande gegevens.*

WZNH
adviseurs ruimtelijke kwaliteit

Emmastraat 111
1814 DP Alkmaar
T 072 520 44 59
www.wznh.nu
info@wznh.nu